

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної освітньої установи
«Навчально-методичний центр
з питань якості освіти»

Віктор МЕЛЬНИК

2021 року

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**підготовки експертів з питань акредитаційної експертизи
освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти**

Пояснювальна записка

1. Загальні положення

Навчальна програма підготовки експертів з питань акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти розроблена на основі законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, Положення про порядок відбору експертів для проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти.

Предметом підготовки експертів з питань акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти є мета, зміст, порядок проведення акредитації, процедура оцінювання освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості фахової передвищої освіти.

2. Мета і завдання

Метою професійної підготовки експертів є підвищення рівня знань щодо системи забезпечення якості фахової передвищої освіти:

- встановлення відповідності якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою вимогам і критеріям, установленим Положенням про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти;
- допомога закладам освіти у визначенні сильних і слабких сторін освітньо-професійної програми;
- надання всім заінтересованим сторонам інформації щодо якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу освіти за цією програмою;
- посилення довіри до фахової передвищої освіти в Україні.

Основними завданнями професійної підготовки експертів є:

- ознайомлення зі змістом акредитаційної експертизи у сфері фахової передвищої освіти;
- ознайомлення з порядком проведення акредитації освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти;
- опанування знань про функції, завдання і базові компетенції експерта у сфері фахової передвищої освіти; сутність, зміст і етику експертної діяльності; експертизу і консультування як базові поняття експертної діяльності; аналітичні методи в експертній діяльності; технології та форми експертної діяльності;
- розширення професійного світогляду і методологічної культури експерта у галузі освіти.

3. Програмні результати навчання

Очікувані знання:

- вимоги Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, Положення про порядок відбору експертів для проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти;
- критерії оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за програмою, що акредитується, відповідно до Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти;
- порядок проведення акредитації освітньо-професійних програм відповідно до Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти;
- правові засади функціонування закладів освіти фахової передвищої освіти.

Результативні вміння:

- установлювати відповідність/невідповідність змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти і випускників освітньо-професійної

- програми стандартів фахової передвищої освіти;
- об'єктивно оцінювати компоненти освітньої діяльності;
 - систематизувати критеріальне оцінювання освітнього процесу;
 - комплексно аналізувати й оцінювати результати освітнього процесу відповідно до мети, завдань фахової передвищої освіти;
 - проектувати та прогнозувати розвиток, удосконалення освітньо-професійної програми;
 - використовувати інструментарій критеріїв оцінювання освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладів фахової передвищої освіти;
 - рекомендувати, роз'яснювати впровадження нових ідей щодо удосконалення освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладів фахової передвищої освіти;
 - використовувати ресурси та засоби інформаційних та комунікативних технологій;
 - якісно оцінювати відомості про самооцінювання, що стосуються освітньо-професійної програми і освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти за цією програмою (зокрема й результатів заходів державного нагляду (контролю) та інституційного аудиту закладу освіти за умови їх здійснення в міжакредитаційний період);
 - комплексно аналізувати та складати звіт про результати акредитаційної експертизи;
 - працювати з нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність закладів фахової передвищої освіти;
 - реалізувати та корегувати послідовний процес проходження акредитації з дотриманням академічної доброчесності.

4. Зміст програми

№	Назва модуля	Кількість годин	Основні поняття
Модуль 1			
1	Вступ Тема 1. Нормативна база	1	Вимоги Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, Положення про порядок відбору експертів для проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти. Акредитація освітньо-професійної програми. Акредитаційна експертиза. Оцінювання освітньо-професійної програми.
2	Тема 2. Правовий статус експертів, що проводять акредитацію	1	Вимоги до експерта. Реєстр експертів. Підстави для роботи. Права та обов'язки експерта.
Модуль 2			
3	Тема 3. Порядок проведення акредитації	2	Порядок подання заяв про наміри та про акредитацію освітньо-професійної програми. Формування акредитаційної справи. Формування експертної групи. Робота експертної групи під час акредитаційної експертизи.
4	Тема 4. Ухвалення рішення про акредитацію та його оскарження	1	Акредитаційна комісія Державної служби якості освіти України. Рішення про акредитацію, умовну акредитацію, відмову в акредитації. Постакредитаційний період. Апеляція на рішення Акредитаційної комісії. Відкритість та прозорість акредитаційного процесу.
Модуль 3			
5	Тема 5. Критерії оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою	4	
	Критерій 1. Структура та зміст освітньо-професійної програми		Освітньо-професійна програма (цілі, зміст, обсяг (покомпонентно), структура). Вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності). Навчальний план. Освітньо-професійна програма, її структура та навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за дуальною формою (у разі її здійснення) узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти
	Критерій 2. Організація прийому на навчання за освітньо-професійною програмою та визнання результатів навчання,		Правила прийому на навчання за освітньо-професійною програмою. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

	отриманих в інших закладах освіти		<p>Оприлюднення освітньо-професійної програми в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.</p> <p>Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу</p>
	Критерій 3. Організація освітнього процесу		<p>Положення про освітній процес та його вимоги.</p> <p>Навчальна документація (навчальний план, графік освітнього процесу, робочі програми, індивідуальні плани здобувачів освіти та ін.).</p> <p>Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.</p> <p>Зміст освітніх компонентів своєчасно оновлюється на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.</p>
	Критерій 4. Контрольні заходи, оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти та академічна доброчесність		<p>Форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти для окремого освітнього компонента.</p> <p>Форми, зміст та методи проведення атестації здобувачів освіти.</p> <p>Процедури дотримання академічної доброчесності.</p>
	Критерій 5. Кадрове забезпечення реалізації освітньо-професійної програми		<p>Вимоги законодавства та освітньо-професійної програми до рівня освіти та професійної кваліфікації викладачів, задіяних у реалізації освітньо-професійної програми.</p> <p>Розвиток викладацької майстерності у закладі фахової передвищої освіти.</p> <p>Атестація педагогічних працівників закладу освіти.</p> <p>Залучення закладом фахової передвищої освіти роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до організації та реалізації освітнього процесу</p>
	Критерій 6. Освітнє середовище та матеріальні ресурси		<p>Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, навчальні кабінети, лабораторії інша інфраструктура).</p> <p>Забезпеченість безоплатним доступом викладачів і здобувачів освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, методичної діяльності.</p> <p>Поняття освітнього середовища.</p> <p>Забезпечення закладом фахової передвищої освіти освітньої, організаційної,</p>

			інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів освіти. Умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.
	Критерій 7. Внутрішнє забезпечення якості освітньо-професійної програми		Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійної програми. Залучення здобувачів освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду освітньо-професійної програми та інших процедур забезпечення її якості як партнерів. Залучення роботодавців безпосередньо та/або через свої об'єднання до процесу періодичного перегляду освітньо-професійної програми та інших процедур забезпечення її якості як партнерів. Практика збору, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Внутрішня система забезпечення якості освіти з реалізації освітньо-професійної програми. Результати зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти.
6	Тема 6. Механізм та особливості формування звіту за результатами акредитаційної експертизи	2	Систематизація й узагальнення інформації, що стосується освітньо-професійної програми та діяльності закладу за програмою, що акредитується
7	Атестація	1	Тестові завдання для практичного застосування знань та навичок, набутих під час навчання
Всього		12 годин	
Форма виконання навчальної програми: тренінги, семінари, інструктажі			
Форма атестації: тестові завдання			

Компетентності, що вдосконалюватимуться

Ключові:

- здатність до аналізу, організації та планування в галузі управління розвитком системи освіти;
- уміння і готовність формувати команду для розв'язання поставлених завдань;
- уміння розподіляти функції, повноваження й відповідальність між виконавцями;
- уміння розробляти системи стратегічного, поточного та оперативного контролю;
- володіння принципами і сучасними методами управління в різних сферах діяльності.

Фахові:

- здатність використовувати знання методів і теорій під час здійснення експертизи;
- володіння методами і спеціалізованими засобами для аналітичної роботи;
- володіння методами та інструментальними засобами, що сприяють інтенсифікації пізнавальної діяльності;
- здатність верифікувати й структурувати інформацію, одержану з різних джерел;
- уміння використовувати інформаційні технології для розв'язання фахових дослідницьких завдань;
- уміння ухвалювати рішення, опираючись на правову та нормативну базу;
- володіння сучасними методами діагностики, аналізу та розв'язання проблем у галузі освіти;
- уміння систематизувати й узагальнювати інформацію, готувати пропозиції щодо вдосконалення системи освіти;

- здатність висувати інноваційні ідеї та нестандартні підходи до їх реалізації.

Комунікативні:

- комунікативна гнучкість і конструктивність;
- здатність працювати в команді.

Рекомендовані джерела

1. Закон України «Про фахову передвищу освіту» [Електронний ресурс]
// Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] // Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Методичні рекомендації до складання та оновлення освітніх програм (ОП). Порядок затвердження та моніторинг освітніх програм. [Електронний ресурс] // Режим доступу:
http://diit.edu.ua/upload/files/shares/public_disc/metod_recomend.pdf
4. Методичні рекомендації щодо акредитації освітніх програм. Проект // Режим доступу: <http://surl.li/unso>
5. Наказ Державної служби якості освіти від 01.03.2019 №01-11/10 «Про затвердження форми експертного висновку та методичних рекомендацій експертам щодо її заповнення» [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/03/nakaz-DSYAO_01_11_10.pdf